

PODRAVINA, ČASOPIS ZA MULTIDISCIPLINARNA ISTRAŽIVANJA, BROJ 16, KOPRIVNICA 2009., 210 STR.

Afirmirani međunarodni znanstveni časopis PODRAVINA, koji od 2001. izlazi u Koprivnici u nakladi Izdavačke kuće Meridijani, nastavlja s redovitim i uspješnim izlaženjem. Odgovorni urednik časopisa je prof. dr. sc. Dragutin Feletar, urednik doc. dr. sc. Hrvoje Petrić, a uz njih su u uredništvu još prof. dr. sc. Mira Kolar Dimitrijević, doc. dr. sc. Lučka Lorber i doc. dr. sc. Andrej Hozjan.

Broj 16/2009. donosi deset znanstvenih radova, te nekoliko prikaza novih knjiga i znanstvenih skupova. Umirovljena sveučilišna profesorica Mira Kolar Dimitrijević donosi znanstveno, ali ujedno i toplo pisanu studiju o životu Koprivnice s početka 20. stoljeća - od 1901. do 1918. godine. U to doba Koprivnica prolazi kroz završni proces transformacije u trgovačko-obrtničko središte Podravine. Položaj na važnoj pruži Budimpešta-Rijeka otvara dotok kapitala i izgleda za razvoj. Pod mudrim vodstvom gradonačelnika Josipa Vargovića, Koprivnica pred Prvi svjetski rat dosiže standarde razvijenijeg gradića ovog dijela Monarhije. No, rat je srušio mnoge vrijednosti, pa se i Koprivnica 1918. suočava s potrebom mijenjanja svojega života i razvoja.

Ranko Pavleš se upustio u metodološki vrlo zhatjevan projekt određivanja mreže centraliteta naselja Podravine u kasnom srednjem vijeku. Tu se primjenjuje u historiografskoj analizi jedan u osnovi geografski model, a uz to za kvantifikaciju te metode nedostaje odgovarajućih podataka (nekih dokumenata nema, a arhivi su još nedovoljno istraženi). Ipak, autor znalački vlada onim što ima, te vrlo realno postavlja mrežu naselja Podravine u srednjem vijeku - u prvom dijelu gradova i trgovišta, a u drugom seoskih naselja.

Mijo Lončarić otvara jednu zanimljivu i neophodnu povijesnu temu o Podravini, a to je istraživanje jezika i toponimije. Ta se istraživanja, dakako, odnose na kajkavsku toponimiju i njezine odraze sve do danas. Szábolcs Várga, profesor iz Pečuha, bavi se ulogom grada Zagreba u gradskom sustavu Ugarske u kasnom srednjem vijeku. To je završno razdoblje opstanka Ugarsko-hrvatskog kraljevstva, kada se Slavonija protezala sve do Sutle i kada je Zagreb imao važnu ulogu u ovim južnim pokrajinama izravnog utjecaja Ugarske. Rad je jasno determinirao Zagreb kao jedno od najvažnijih i najutjecajnijih središta tadašnje Kraljevine.

Géza Pálffy, istraživač iz Mađarske akademije znanosti iz Budimpešte, koji je za hrvatsko izdanje napisao i povijest Mađarske, u članku se bavi istraživanjem uloge plemićke obitelji Batthyany u obrani i borbama protiv Osmanlija tijekom 16. i 17. stoljeća. Ova obitelj bila je vrlo značajna i u Ugarskoj i u Hrvatskoj, pa je posebno zanimljivo kako mađarska historiografija gleda na njihovu ulogu.

Hrvoje Petrić (na engleskom jeziku) nadopunjuje svoja dosadašnja istraživanja ekohistorije Đurđevačkih pijesaka. Ovaj prirodni fenomen vrlo je zanimljiv i za povjesničare, a pogotovo mijenjanje prirodnog pejzaža i uzroci tih mijena. Autor postavlja logična i dokumentirana objašnjenja promjene otvorenosti tih fluvijalno-eolskih nanosa - od njihova nastanka na prijelazu iz pleistocena u holocen, pa sve do današnjih dana. Ljiljana Dobrovšak i dalje razrađuje temu o povijesti Židova u ovom dijelu Hrvatske. Ovaj je put prikazala važnost

Židova u gospodarstvu Podravine i osobito Koprivnice, gdje su Židovi vodili najvažnije ekonomske poslove.

I Anna Maria Grünfelder bavi se napaćenom povijesti Židova. Obradila je temu o životu i stradanju Židova u izbjegličkoj krizi pred Drugi svjetski rat, kada se u Hrvatskoj našlo mnogo Židova koji su bježali pred Hitlerovim progonom. Autorica osobito navodi primjere iz Međimurja.

U ovaj broj Podravine javio se i jedan od najaktivnijih suvremenih istraživača života Hrvata u Mađarskoj - Đuro Franković iz Pečuha. Ovaj put temeljito i toplo piše o jednom od narodnih crkvenih običaja Hrvata - o slavlju Imena Isusovog po Božiću, koje pada na 2. siječnja. Navodi veći broj hrvatskih narodnih molitvi i pjesama, te uprizorenja, vezanih uz to slavlje. Na kraju, Željko Karaula analizira povijesno djelo Budislava pl. Budisavljevića, velikog župana Bjelovarsko-križevačke županije, pod naslovom «Pomenci iz mog života». Donosi i odlomak iz toga djela, koji govori o događanjima u navedenoj županiji od 1884. do 1888. godine.

Petar Feletar

GEOADRIA, GEOGRAFSKI ZNANSTVENI ČASOPIS, ODJEL ZA GEOGRAFIJU SVEUČILIŠTA U ZADRU, ZADAR 1/2010., STR. 238

Časopis Geoadria ušao je u 15. godinu izlaženja. Izlaze dva (obimna) sveska godišnje, a izdaju ga zajednički Hrvatsko geografsko društvo Zadar i Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru. Od početka je glavni urednik prof. dr. sc. Damir Magaš (koji je bio i prvi rektor Sveučilišta u Zadru), pomoćnik urednika je agilni doc. dr. sc. Josip Faričić, a tehnička urednica je Maša Surić.

Od skromnog stručnog časopisa prije 15 godina, Geoadria se razvila u vodeći znanstveni geografski časopis u Hrvatskoj. Časopis se danas referira u nekoliko svjetskih sekundarnih časopisa (baza), kao što su GEOREF, GEOBASE, Enviromental Sciences i drugi. Svi članci u časopisu danas se objavljuju na hrvatskom i engleskom jeziku, članci su opremljeni znanstvenim instrumentarijem, te su odgovarajuće grafički i ilustrativno opremljeni. Geoadria se redovito objavljuje i kao on-line inačica na web stranici: <http://hrcak.srce.hr/geoadria>.

U broju 1 za 2010. godinu Geoadria donosi 7 znanstvenih članaka, a sadržajno prati višegodišnju orijentaciju ovoga časopisa. Naime, Geoadria najviše prostora posvećuje radovima koji istražuju sadašnjost i historijsko-geografski slijed života na obalnom i osobito otočnom prostoru istočnog Jadrana. Dakako, u toj orijentaciji, koja je logična, posebna pozornost posvećuje se području sjeverne Dalmacije. U kontekstu takve orijentacije, objavljuju se i drugi geografski radovi, pa i iz udaljenijih područja Hrvatske (i svijeta), kako bi se mogle vući odgovarajuće usporedbe.

Damir Magaš i Ante Blaće u prvom uvrštenom članku prikazuju geomorfološka obilježja Danilskog polja kod Šibenika i to kao osnovicu historijsko-geografskog razvitka toga povijesnog prostora. Po nalazima još iz srednjeg neolitika (poznata Danilska kultura), to je područje

Ekonomaska i ekohistorija
Economic- and Ecobistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen VI. / Broj 6
Zagreb - Samobor 2010.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/61-20-148, fax: +385/1/61-56-879

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Međunarodni istraživački projekti: "Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediteranskom kontekstu" (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - "Hrvatska riječna višegraničja" (voditeljica: doc. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Urednici / Editors-in-chief:

Hrvoje Petrić, Drago Roksandić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Močanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (Zagreb, Hrvatska), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula, Hrvatska), Zrinka Blažević (Zagreb, Hrvatska), Tatjana Buklijaš (Auckland, New Zealand), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb, Hrvatska), Andrej Hozjan (Maribor, Slovenija), Halil İnalçik (Ankara, Turska), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silviije Jerčinović (Križevci, Hrvatska), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb, Hrvatska), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb, Hrvatska), Ivan Mirnik (Zagreb, Hrvatska), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb, Hrvatska), Marko Šarić (Zagreb, Hrvatska), Mladen Tomorad (Zagreb, Hrvatska), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Hrvatska), Zlata Živaković Kerže (Osijek, Hrvatska)

Prijelom / Layout:

Meridijani, Alan Čaplar

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN:

1845-5867

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2010.

Na naslovnici / Cover:

Vrh Kalnika Vranilac / Vranilac, Peak on Kalnik Hills
foto / photo: Alan Čaplar

Adresa uredništva / Mailing adress:

Hrvoje Petrić (urednik)
Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@inet.hr

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije
